

Salı

TARİH: 21.4.87

"TKP'İN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Y.İ.AL. Spikerler: D./Y.

1. Öğrenciler haklı eylemleri sırasında gözaltına alınarak tutukla-
2. nan arkadaşları için dâreniyorlar
3. E.İönü, hükümetin Doğu ve Güney Doğu Anadolu bölgesine fabrika
4. yerine kakakol ~~gaxix~~ kurduğunu söyledi
5. V.Arkin'in İspanya'da yayınlanan kitabında, Türkiye'de kurulan
6. yeni Amerikan üsleriyle, Türkiye'nin nükleer cephaneliğe dönüştü-
7. gü belirtiliyor
8. NATO yetkilileri, Avrupa'nın orta menzilli ve operatif-taktik
9. füzelerden arındırılmasını öngören Sovyet önerilerini görüşmek
10. üzere Vaşington'da toplandı
11. Filistin Ulusal Konseyi, Cezayir'in başkentinde toplandı
12. Moskova'da Ligaçov ile Syan Ti Çen görüştüler
13. TASS ajansının bildirdiğine göre, bir grup emekli ~~x~~ Sovyet gene-
14. rali silahsızlanma konusunda bir Konferansa katılmak üzere
15. Vaşington'a gitti
16. Son 5 yıllık plan döneminde EYK üyesi sosyalist ülkelerin sanayi
17. üretimi % 3,4 oranında artış gösterdi
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Kem. Spiker: Nec.

Başlığı: Gençlerden neden korkuyorlar ?

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Spiker: Yav. ve Den.

1. Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı programını
- 2.
- 3.

« ~~gençlerden ^{keş} ~~bu~~ neden~~ »
 « ~~gençlerden ^{keş} ~~bu~~ neden~~ »
 « gençlerden neden korkuyorlar? »

{ Biliyorsunuz dd, öğrenci gençliğin büyük tepkisine yol açan, öğrenci dernekleriyle ilgili yasa tasarısı, ~~me~~ komisyon tarafından meclisin gündeminden geri çekildi. YÖK başkanı Doğramacı da, bu yasa tasarısına karşı olduğunu belirtti. Sen elarak da, başbakan Özal, yasa ~~tasarısı~~ tasarısından yana olmadığı yolunda sözler etti.

{ Bu neyi gösteriyor ? Bu, ~~öğrenci~~ öğrenci dernekleri ile ilgili yasa tasarısını savunan tek bir kişinin bile olmadığını gösteriyor. Aynı zamanda da, tepkilerini dile getiren öğrencilerin haklı olduklarını kanıtlıyor.

{ Peki e zaman sorun nedir ?

{ Neden yüzlerce öğrenci gözaltında tutulmakta, DGM tarafından tutuklanmaktadır ? Neden haklı ve meşru bir istemde bulunan öğrenciler okuma hakkından yoksun bırakılmaktadır? Neden öğrenciler

tutuklu arkadaşlarının serbest bırakılmaları için açlık grevlerine gitmeye zorlanmaktadır ?

Öğrenciler şimdiye kadar ne yaptılar ? ^{Onlar} Kendilerini değrudan ilgilendiren bir yasa tasarısı hakkındaki tutumlarını dile getirdiler. Meşru yollardan görüşlerini kamuoyuna duyurdular.İlgililerin bir de kendilerini dinlemelerini istediler.

Ama hükümete bağlı kuvvetler ne yaptılar ? Polis öğrencilerin birçoğunu cepladı, yerlerde sürükledi. yürüyüşlerine saldırdı. Dilekçe vermek isteyen gençleri tutukladı.

Bir yasa tasarısına karşı olmak neden suç olsun? Kendi görüşlerini dile getirmek, sesini duyurmak istemek neden tutuklanma ~~nedeni~~ ~~alınan~~ gerekçesi olsun ?

~~Bu öylesine açıktır, öğrenciler öylesine haklıdır~~

Öğrenci genç^{er}lik, yarın bu ülkenin her sorumlu makamında görev üstlenecek, ~~medeni~~cesaret sahibi, yurttaşlık bilincine varmış toplum bireyleri olarak, medeni cesaret sahibi olduklarını gösterdiler. Keyfiliğe, eldu bittiye karşı çıktılar. Bizim de söylenecek sözümüz var dediler. ~~Amaklı~~medir. İşte bundan rahatsız olanlar vardır. Gençliği, ~~kulları~~ kendi sorunlarına sahip çıkan, düşünen, tartışan, öneri geliştiren ve bunların gerçekleştirilmesi için aktif tutum alan, ülkemizin ~~yararları~~ bir zenginliği ^{bir vatandaşlığı} değil de, kışkırtılacak, kullanılacak, üzerine oyunlar oynanacak bir toplum kesimi olarak gören bir zihniyet vardır. Bu zihniyet kendini, Tercüman ve benzeri gerici basın da çıplak bir şekilde ortaya koymuştur. Bunlar, öğrencilerin haklı istemlerini kulak ardı ederek, tepki gösteren gençleri/öğrenci olmamakla, maksatlı davranmakla, suçlamaya kalkıştılar. Onların görüşlerine yer vereceklerine, ^{kendi} kafalarında icat ettikleri senaryoları

kamucyuna gerçek diye sunmaya kalkıştılar. Düne kadar öğrencilerin derneklerinin örgütlenme çabala derneklerde örgütlenme çabalarına, ~~milliyetçilik~~ karşılaştıkları engellere milim elsun yer vermeyenler, şimdi derneklere sahip çıkmaktan, bunların ~~milliyetçi~~ sözde militanların elinden kurtarmak ¹tan söz eder oldular. ~~Barışçılıkları~~ ~~xxxxxx~~

Açık ki, bu ikiyüzlü, demokrasi adına utanılacak bir tutumdur. Şimdi olanlar olduktan sonra, Başbakan Özal ^{da} çıkıyor, „öğrenci temsilcileri ile görüşmeye hazırım“ türünden sözler ediyor. Kiminle görüşecek? ~~Yüzlerce~~ ~~güzel~~ ~~xxxxxx~~ Kendisine bağlı emniyet ^{güçleri} yüzlercesini ~~güzel~~ ~~xxxxxx~~ gözaltına aldı. Birçoğu tutuklu. ~~Yakınlara~~ ~~sahip~~ ~~çıkm~~ ~~bilincinde~~ ~~olanlar~~, ~~gençliğin~~ ~~meşru~~ ~~temsilci~~ ~~lerinin~~ ~~öteki~~ ~~hölüm~~ ~~xxxx~~

O zaman, yapılacak ilk iş, öğrenci gençliğin bu meşru temsilcileri. ²ningo derhal serbest bırakılması olmalıdır. ~~tutuklananlar~~ ~~ve~~ ~~xxxx~~ ~~gözaltındakiler~~ ~~xxxxxx~~ ~~bir~~ ~~can~~ ~~ün~~ ~~xxxx~~

öğrenci

Madem, Özal, ~~herkesi~~ gençliğin temsilcileri ile görüşmeye hazır, biraksınlar öğrenciler serbestçe örgütlenebilsinler. Kendi sorunlarını tartışıp çözüm yollarını ortaya koyabilsinler. ~~Kendi~~ ~~xxxxxx~~ ^Öörgütlenmelerini özgürce gerçekleştirsın, kendi temsilcilerini özgürce belirlesinler.

Birçok rektör, ~~gençliğin~~ öğrenci gençliğin tepkisinin haklı olduğunu ^{bil}teslim etmektedir. O zaman, ~~gençlere~~ ^{gençlere} sahip çıksınlar, ~~disarda değil,~~ ^{disarda değil,} onları, ~~üniversite dışında değil,~~ ^{üniversitelerin} üniversitelerde basın toplantısı düzenlemeye çağırınsınlar, Onlarla birlikte/sorunları ⁿⁱ dile getirsinler. Gençlere ^{üniversite binalarında} anfilerde bir araya gelme, kendi sorunlarını tartışma, görüşlerini belirleme olanağı tanınsınlar.

Bunlar, demokratik toplumlar için gayet olağandır. Gerçekte, öğrenci gençliğin son çıkışı ile, herkes bir demokrasi sınavından geçmektedir. Gençler, haklarına sahip çıkmada gösterdikleri kararlılıkla, bu sınavdan başarıyla geçmiştir. ~~Ve herkesin~~

Ve onlar ceplanmaya, yerlerde sürüklenmeye, tutuklanmaya değil,
demokratik davranış ~~olarak~~, medeni cesaret , ve haklarının
bilincinde ~~olan~~ yurttaşlar olarak, örnek alınmaya layıktırlar.
demokratik davranış ve medeni cesaret açısından örnek alınmaya
layıktırlar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Haberler:

"TKP'nin ¹ Sesi"

21.4.1987

21.4.1987

--- Ülke çapında bir çok ilde yürüttükleri açlık grevleri, protesto gösterileri ve Ankara yürüyüşleri ile, tek tip dernek yasasını geri aldırarak üniversite gençliği, ~~aydınlar~~ bu kez de haklı eylemleri sırasında gözaltına alınarak tutuklanan arkadaşları için direnmiyor. ~~Yine~~ Tek tip ~~dernekler~~ ^{öğrenci derneği} yasa tasarısını protesto için İstanbul, Adana, Bursa, Eskişehir, İzmir ve öteki illerden Ankara'ya doğru yürüyüş sırasında yüzlerce genç gözaltına alınmış bunlardan bir bölümü de tutuklanmıştı. Tutuklamaları kınamak, arkadaşlarının ^{birakılmasını sağlamak} serbest bırakabilmek için önceki gün açlık grevine başlayan öğrencilere eylemin ikinci gününde yeni katılmalar oldu. İstanbul'da ~~sayıları 288'e yükselen açlık grevçileri~~ açlık grevine başlayanların sayısı 288'e çıkarken, öğrenci velileri ve değişik mesleklerden emekçiler de öğrencilerin yanında yer alıyor. Son olarak açlık

grevine katılanlar arasında 6 öğrenci velisi , 1 öğretmen ve 1 işçi de bulunuyor.

Gündüzleri İstanbul Üniversitesi Merkez binası önünde toplanarak eylemlerini ~~başlatmışlardır~~ sürdüren öğrencilerle dayanışma gittikçe büyüyor. ^{Sair Can Güzel, Sinema sanatçısı Tahir Akan ve tanınmış aydınlar} Demokratik Sol Parti ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti 'nin bazı ilçe yöneticileri ile, Otomobil-İş sendikası Topkapı şubesinden ve NETAŞ'tan bir grup işçi açlık grevindeki gençleri ziyaret ederek ~~eylemlerinde~~ haklı istemlerini desteklediklerini bildirdiler.

~~Bu arada İstanbul'da öğrencilerle ilgili~~ Ankara'da başlayan açlık grevine 23 öğrenci katılırken, Adana, Trabzon ve Sivas'ta başlayan açlık grevleri de ~~başarılı~~ devam ediyor.

Öğrencilerin eylemleri sonucu yasa tasarısı geri alınırken, Başbakan Turgut Özal, tek tip öğrenci ~~derneklerinden~~ ^{derneğinin} kendisinin de hoşuna gitmediğini, önerinin YÖK tarafından gündeme getirildiğini, öğrenci heyetleriyle görüşme yapabileceğini öne sürdü. Tutuklu öğrencilerin durumuna değinmeyen Özal, YÖK yasasının değiştirilmesi konusunun ele alınabileceğini ve ortamın serbestleştirilmesinden yana olduğunu iddialarını yineledi. Özal tek tip öğrenci ~~dernekleri~~ dernekleri yasa tasarısının rafa kaldırıldığını da sözlerine ekledi.

~~Özellikle~~ Çeşitli illerde yüzlerce genç gözaltında tutulurken, DGM tarafından tutuklandı. İzmir'de 18 öğrenci ~~tutuklanarak~~, Ankara ve İstanbul'da da tutuklananlar ~~hala serbest bırakılmamış~~ hala serbest bırakılmamış bulunuyor.

- ① --- Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde Kürt halkı üzerindeki baskı ve terör~~etkisi~~ her türlü sansüre rağmen kamuoyunun tepkisiyle karşılaşılıyor. Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Erdal İnönü, Özal hükümetinin bölgede ^{faaliyet} yatırım yerine karakol kurduğunu belirterek, "Doğu'da kitleler sorguda" dedi. Türkiye Kürdistanında köy koruculuğu sistemini eleştiren İnönü, ~~halkı~~ Kürt halkı üzerindeki baskıları gündeme getirerek, şunları söyledi: "Masum insanlara baskı yapmak, işkence yapmak insanlık suçudur. Bunların hesabını soracağız. Özal iktidarı istediği kadar korkutsun, istediği kadar şantaj yapsın. ^{sonu gelmiştir}". Köy koruculuğunun kanayan bir yara olduğunu ve bölgedeki aşırılık ve kan davalarını körüklediğini belirten İnönü, bu uygulamadan vazgeçilmesini istedi.

Bu arada Federal.Almanya'nın başkenti Bonn'da bir toplantıda bazı çevrelerin konuşan eski başbakanlardan Bülent Ecevit,/Güneydoğu Anadolu olaylarıyla ilgili olarak bölücü akımlardan söz etmelerinin çok yersiz, haksız ve sakıncalı olduğunu belirtti. Ecevit, Bölgede yaşayan yurttaşların kendilerini Kürt asıllı saymalarında ~~yadırganacak~~ gdcunacak ve kaygı duyulacak bir şey olmadığını ~~kat~~ kaydederek, Doğu ve Güneydoğu bölgesinin ezilmişliğinin ve geri kalmışlığının bir gerçek olduğunu da vurguladı.

2 --- Vaşington Politik Araştırmalar Enstitüsü'nde Nükleer Araştırmalar Bölümü Sorumlusu Vilyam Arkin'in İspanyada yayınlanan kitabında, Türkiye'de kurulan yeni Amerikan üsleriyle, Türkiye'nin nükleer cephaneliğe dönüştüğü belirtiliyor.

Vilyam Arkin'in "Nükleer Savaş Meydanı" adlı kitabında, Türkiye'deki üslerin genişletilmesi ve yeni üslerin kurulmasıyla Amerika'nın Türkiye'de bir nükleer ağ oluşturduğu ve 500'den fazla nükleer füze ve bomba bulundurduğu ~~belirtiliyor~~ kaydediliyor. ~~Yeni~~ ~~üslerin~~ Muş'taki yeni üs ile, Amerika'nın Türkiye üzerindeki planlarının daha tehlikeli boyutlara ulaştığı belirtilen kitapta Amerikan Hava Kuvvetleri Komutanı'nın Amerikan Kongresi'nde yaptığı bir konuşmaya da yer veriliyor. ^{Kitapta,} Amerikan Hava Kuvvetleri Komutanı'nın konuşmasında Türkiye'deki üslerin yalnızca NATO çerçevesinde değil, başka

operasyonlarda da kullanılacağını ve bu açıdan Amerika için hayati önem taşıdığını söylediği hatırlatılıyor. Vilyam Arkin ~~xx~~ Muş Üssünden, Sovyetler Birliği'ne yapılacak bir saldırı sonucunda, Türkiye'~~xx~~ nin de otomatikman savaşa girmiş olacağına da dikkat çekiyor.

Vaşington Politik Araştırmalar Enstitüsü, Nükleer Araştırmalar Bölümü Sorumlusu Vilyam Arkin kitabında ayrıca, Amerikan eski Savunma Bakan Yardımcısı Pörl'ün Türkiye'deki üslerin kullanımına ilişkin açıklamasının~~xx~~ da gerçekte bağdaşmadığını belirtiyor. /Pörl'ün, Vilyam Arkin, Türkiye'deki üslerin sadece NATO çerçevesinde kullanılacağına ilişkin açıklamasının "yalan ve sahte" olduğunu ifade ediyor.

Hatırlanacağı üzere Muş'taki ~~xx~~ yeni üs, 5 köyü içine alan 100-150 bin dönümlük arazi üzerinde kurulmuştu.

②

-----NATO yetkilileri Avrupanın orta menzilli ve operatif-taktik füzelerden ~~arındırılmasını~~ arındırılmasını öngören Sovyet önerilerini görüşmek üzere Vasingtonda toplandı. Sovyetler Birliği, geçen hafta Moskovada görüşmelerde bulunan Amerikan dışişle-ri Bakanı Şults'a önerileri resmen iletmiş ve yapıcı bir yaklaşım beklediğini bildirmişti. Dünya kamuoyunda nükleer silahsızlanma yolunda somut adım atılması için ~~bu önerilerin~~ tarihsel bir fırsat olarak nitelenen bu önerilere en kısa bir zamanda yanıt verilmesi gerektiği, Amerikan dışişleri bakanı sözcüsü tara-ından da dile getirildi. Sözcü, Vasingtondaki açıklamasında Birleşik Amerikanın konuyu müttefikleriyle görüşmek ve bu temelde yanıt vermek istediğini söyledi.

2

-----Filistin Ulusal Konseyi,Cezayir'in başkentinde pazartesi günü toplandı.Filistin Kurtuluş Örgütünün en yüksek organı durumundaki Ulusal Konsey toplantısını,Filistin Ulusal Konsey Başkanı Abdul Hamid al Sayih bir konuşmayla açtı.Toplantı,"Filistinlilerin birlik forumu"belgisi altında yapılıyor.Filistin halkının yürüttüğü savaşımın amaç ve perspektifleriⁿⁱele alacak olan Ulusal Konsey toplantısına FKÖ üyesi 8 örgütün yanı sıra,Filistinlilerin yığın örgütleri,mesleki kuruluşlarından temsilciler de katılıyor.

Filistin Ulusal Konsey toplantısı başlamadan önce,Filistin Kurtuluş Örgütü Yürütme Komitesi bir Açıklama yayınlayarak,1985 Şubatında varılan Amman anlaşmasının iptal edildiğini bildirdi.Bu anlaşma,Orta-doğu görüşmelerine katılmak üzere ortak bir Ürdün-Filistin heyetinin

kurulmasını da öngörüyordu. Açıklamada, anlaşmanın iptal edilmesine neden olarak, birçok Filistin örgütünün bu anlaşmayı Filistin halkının temel çıkarlarına uygun bulmaması gösterildi. Filistin Kurtuluş Halk Cephesi genel sekreteri Habaş da, örgütünün, Filistin halkının meşru hakları uğrındaki savaşımı birlik içinde bir FKÖ çerçevesinde yürütme kararı aldığını bildirdi. FKÖ Başkanı Arafat, BM Güvenlik Konseyi çerçevesinde bir hazırlık komitesi kurulması ve komitenin Ortadoğu uluslararası barış konferansı için somut çalışma yürütmesi önerisini içtenlikle desteklediklerini bildirdi.

Filistin Ulusal Konsey toplantısına şu örgütler katılıyor:

-Başkan Arafatın yönetiminde Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi-El Fe-
Havatmenin
tihi-Genel sekreteri ~~in x yönetiminde~~ yönetiminde Filistin Demokratik Kur-
tulus Cephesi-Genel sekreteri Habaşın yönetiminde Filistin Halk Kurtu-

luş Cephesi. Filistin Komünist Partisi, ^{de.)} FKÖ seksiyonu olarak kabul edilmesi konusunda varılan görüş birliği temelinde, MK Politik Büro üyesi Süleyman Necibin başkanlığında bir heyetle, ilk kez Filistin Ulusal Konsey toplantısına katılıyor. FKÖ'nün en üst organının toplantısında temsil edilen öteki örgütler de şöyle: -Filistin Halk Mücadele Cephesi, -Arap Kurtuluş Cephesi ve Filistin Kurtuluş Cephesi. Bu örgütler iki ayrı grupla temsil ediliyor.

Toplantıya ayrıca, Arap Devletleri Birliği ile İslam Konferansı genel sekreterleri de katılıyor.

-----Sovyetler Birliği ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki politik danışma görüşmeleri çerçevesinde, Moskovada Sovyet ve Çin hükümetlerinin özel görevli-

leri Ligaçov ile Syan-Ti Çen görüştüler. Sovyet Dışişleri Bakan Yardımcısı Ligaçov ile Çin dışişleri bakan yardımcısı Syan Ti-Çen, iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi için önlemleri, bölgesel ivedi sorunları ve dünyadaki durumla ilgili bazı konuları ele aldılar. Görüşmeden sonra yapılan açıklamalarda taraflar, ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunmaya hazır olduklarını bildirdiler. Yeni tur Sovyet-Çin görüşmelerinin Ekim ayında Pekin'de devam edeceği belirtiliyor.

7-----Sovyet TASS Ajansının bildirdiğine göre,bir grup emekli Sovyet generali silahsızlanma konusunda bir konferansa katılmak üzere Vaşingtona gitti.Konferansa,Birleşik Amerika Savunma Sorunları Enformasyon Merkezi tarafından örgütlenmiş bulunuyor.Vaşingtonda bir basın toplantısı düzenleyen Enformasyon Merkezi Müdürü Ciyn Larok,nükleer savaş tehlikesinin giderilmesi,silahsızlanma yolunda somut adımların atılması davasının artık uzun bir zamandır yalnız politikacıların sorunu olmaktan çıktığını söyledi.Ciyn Larok,"Ordu mensupları, subaylar ve generaller sık sık biraraya gelirler.Ama şimdiye kadar bu kadar çok yüksek subay,savaşı önlemek için biraraya gelmemiştir"dedi. Vaşingtondaki konferansa NATO ve Varşova Antlaşması üyesi ~~çok~~ birçok ülkeden emekli general ve başka yüksek subaylar,silahsızlanma konularında uzmanlar katılıyor.

2

-----Dünya Sosyalist Sistemi Ekonomi Enstitüsü'nün Moskova'da yayınladığı verilere göre, sosyalist ülkelerin dünya ekonomi sistemi içindeki durumu önemli bir güçlenme kaydetti. Buna göre, son beş yıllık plan döneminde Ekonomik Yardım- laşma Konseyi üyesi sosyalist ülkelerin sanayi üretimi yüzde 3,4 oranında artış kaydetti. Bu ülkelerin tarım üretiminde de önemli gelişmeler sağlandı. Örneğin, tahıl üretiminde yüzde 19 dolayında artış kaydedildi. Buna karşın Sovyetler Bir- liği, Polonya ve kimi öteki sosyalist ülkelerde tarım ürünlerine olan ihtiyacın hızla artması karşısında, tarım alanındaki gelişmeler yine de yetersiz sayılıyor.

7110

21.4.82

(8. Program için)

— Merhaba sevgili dinleyicilerimiz. Bugünkü "Sovyet Ülkesi, Sovyet Yaşamı" programımızda önce "TBMM'nin dış politika alanındaki ilk resmi girişimi" başlıklı kısa yazımızı, daha sonra Sovyetler Birliği'ndeki imce geleneğiyle ilgili bir çalışmamızı ve "Yerel Sovyetler" adlı bir başka yazıyı, son olarak Sosyo-ekonomik gelişmenin hızlandırılması stratejisiyle ilgili soru ve cevaplarımızı dinleyebilirsiniz. Hemen ilk yazımızla programımıza başlayalım.

— (İlk yazı)

— (Müzik)

— (Subotnikle ilgili yazı)

— (Şimdi değerli dinleyiciler, Sovyetler

Birliği'nde yerel yönetim organlarının nasıl çalıştığı üzerine hazınladığımız yazıyı sunuyoruz.

— ("Yerel Sovyetler" yazısı)

— (Soru-Cevap köşesi anonsu)

— (Hızlandırma stratejisiyle ilgili yazı)

TBMM'nin kuruluşundan üç gün sonra, 26 Nisan 1920'de Mustafa

Kemal Sovyet Rusya'ya bir mektup göndermişti. İşte mektuptan bir bölüm:

"Bütün meselemizi ve askeri hareketlerimizi, emperyalist hükümet-

lerle mücadele ve onların iktidarlari altından mazumların kurtarılma-

su gayesini taşıyan Rus bolşevikleriyle birleştirmeyi taahhüt ederiz...

Topraklarımızı işgal eden emperyalist güçleri kovmak ve emperya-

lizme karşı umumî mücadelenin devamını sağlamak gayesiyle iç kuvvetimizi

zihni sağlamlaştırmak için, Sovyet Rusya'ya, bize ilk yardım olarak 5 bin

altın Türk lirası, adedini müzakerelerde tayin etmek üzere silah ve

cephane ve bazı askeri -teknik vasıtalar ve tıbbi malzeme, ayrıca or-

dularımız için vermesini rica ederiz. En hürmetli selamımızın ve en

iyi temen hışlerimizin kabul edilmesini rica ederiz."

Değerli dinleyiciler, Sovyet hükümeti bu mektubu aldığının ertesi günü TBMM'ne bir dostluk mesajı göndermiş, ayrıca ilk elden 6 bin tük, 5 milyon askım tüfek fışığı, 17 600 mermi ve 200 kg külçe altın yardımıda bulunmuştur. 16 Mart 1921'de yapılan anlaşmaya göre ise 10mlt yon altın ruble ve çok miktarda silah karşılıksız olarak Türkiye'ye verilmiştir.

İşte halkımızın Sovyetleri "karşın dostu" olarak adlandırmasının temelinde böylece tarihsel gerçekler yatar. Bu gerçekler bugün utanma-
dam "kuzeyden gelen tehlike"den sözedenlerin yalanlarından güçludur.

Sovyet üyesi - Sovyet Yasaarı

(2)

Sevgili dinleyiciler, bu yazımızda sizleri Sovyetler Birliğinde

ki bir gelenekle tanıştırmaya çalışacağız: Subotniklerle.

Subota, yav rusca cuvete! kelimesinden türeyen subotnikkelime anlamı olarak cumartesi demek olan subotnik, halkın tatilgünü veya mesai saati dışında toplu ve gönüllü olarak, karşılık gör-meden yaptığı çalışmadır.

İlk subotnik, 19 savaşı yıllarında genç sosyalist devleti korumak

ve güçlendirmek için 1931 sınıfının özverisinden doğdu. 12 nisan 1919

da Moskova demiryolu deposunda çalışan komünist işçilerin gırgırsıyla

İlk yerel subotnik düzenlendi. Bundan kısa bir süre sonra 10 mayıs 1919

da parti komitesinde desteğiyle Moskova - Kazan demir yolunda çalışan

işçiler ilk kitlesel subotniki gerçekleştirdiler.

Önceleri komünist işçilerin önderliğinde, kendiliğinden bir hareket olarak doğan kızıl subotnikler, sosyalist üretim ilişkilerinin yerleşmesi ve Lenin'in "Komünist emeğin zaterine varacağız" sözünün yaşama geçmesiyle ^{ulusal} yığinsal ve örgütlü bir eylem haline dönüşmüştür. Bugün subotnikler toplumun öcuü güçü SSKP ve yerel birimlerdeki sosyalistler tarafından örgütlenmektedirler.

Subotnikler, üretimin ve hizmetin her alanında yaptıkları. Fabrikalardan, tarlada patates toplamaya, genel kullanım yerlerinin temizlenmesinden, bayındırlık işlerine kadar her alanda.

Burjuvazi sosyalizme karagalmak için bu geleneği sık sık kullanır ve der ki: komünizm öyle bir cansavardır ki, insanları iş saatleri

dağındaki bile gelişmeye zorlar. Oysa subotniklerin en temel ilkesi

Gönüllülüktür. Fakat yapılan işin önemini yeterince kavrayan sovyet

halkı öylesine yığınsal bir biçimde katılır ki subotniklere, burju-

gösteriliyor

ve böylece bir katılıma ancak bu türden kaba yalanlarla geçiden

karşılanırsa (ve katılmıyorsa)

sektörel gelişmektedir. Örneğin, 1985 yılında subotniklere 159milyon

insan katılmıştır, ve sanayi alanında yaratılan değer 1milyar rub-

leyi bulmuştur. Bu 1milyar rublenin 200milyon rublesi beş yıllık

plan fonuna aktarılmışken, geriye kalan 800milyon rublede tıp hizmet-

lerinin iyileştirilmesi, anne ve çocuk sağlığının korunması, savaş

malullerine verilen hizmetlerin artırılması ve Moskova'daki tarih-

eserlerin bakım ve onarımına ayrılmıştır.

Sovyet halkı yeni bir subutnige hazirlanıyor. Her yıl, 22 nisan

olan Lenin'in dogum günü Lenin'e layık olan en iyi bağimde, yiginsal

bir subutnikle kutlanmaktadır. Bu yıl da, geytina Citer için

subutnıkta 160 milyon subutnık geytina 1971. 15-71

günlük 160 milyon subutnıkta, subutnık 1, 1, 1

subutnıkla geytina 1, 1, 1

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

YEREL SOVYETLER

Yerel Sovyetler devlet iktidarının idari-bölgesel birimlerinde

yetkili organlarıdır. SSCB'de 8'inci farslıdardı-bölgesel birim var
dır. Dolayısıyla 8 farklı kademe de örgütlenmiş olan 50 binin üze-

rinde yerel Sovyet bulunmaktadır. Buralarda 2 milyon üzerinde

milletvekili görev yapmaktadır. Ayrıca 30 milyondan fazla gönüllü,

yerelsovyetlerin çalışmalarına katılmaktadır.

Yerel sovyet temel çalışmalarını düzenlenen oturumlarla yu-

rütür, oturumlar arası çalışmalardan Yürütme Komitesi sorumludur.

Yürütme Komitesine bağlı eğitimli alanlarda oluşturulmuş sürekli ko-

misyonlar vardır.

Yerel Sovyetler, işçileri, adalet, nikah dairesti, noterlik

vb. organları oluşturmalar. Kendilerine bağlı pekçok okul, fabri-

ka, çiftlik gibi kurum ve işletmeleri yönetirler.

Kapitalist ülkelerdeki yerel yönetimler varolan politik dev-

let sisteminden kağıt üzerinde bir özerklik taşırlar. Pratikte ise

yerli ve ^{ulusal} ~~finansal~~ açıdan bir bağımlılık içindedirler. Yerel sovyet

ise varolan politik devlet sisteminin temel bölümlerinden biri, o-

munbir parçasıdır. Ve bu durumun gerektirdiği tüm yetkililere ve ^{ulusal} ~~finansal~~

nasıl olmasınla sahiptir. Örneğin yerel sovyetler yasa kuvvetinde

kararname çıkarırlar, Yüksek Sovyetler öneri ve eleştiri getirebi-

lirler, ülke gapındaki sorunların tartışılmasına ve çözümüne katı-

lıp görev alabilirler.

İkinci olarak yerel sovyetler kapitalist ülkelerdeki yerel yönetimler gibi yalnızca bölgelerine sosyal hizmet götürmekle kalmaz ekonomik, sosyal, politik, kültürel, idari her alanda etkin ~~olur~~ yönlendirici, yapıcı rol oynarlar. Örneğin, ekonomik planları hazırlar ve gerçekleştirilmesini denetler, konut yapımından askere almaye, mahkemelerin oluşturulmasından, tarımın örgütlenmesine kadar birçok faaliyette bulunur.

Üçüncüsü, bunların seçimi, oluşumu, örgütlenmesi gerçek

anlamda yığinsal, halka ağır ve demokratiktir. Buralara seçilen milletvekilleri ve yürütme komitelerinin düzenli halk önünde hesap vermesinden, segmenlerin gerekli buldukları beklemeden milliyet-

kilini görenden alma hakkına kadar pek çok olgu bunun somut göster-

gesidir. ^{Ayrıca} ~~Birinci~~ ^{iki}, yalın ve basit olan yerel sovyetlerin

bu devletin bütününde yeni güçlerin uygulanması

devrinin ibtidai aşamasıdır.

Değerli dinleyiciler, biliyorsunuz Sovyetler Birliği'nde komünizm

YENİ DÜNYA
S. Özgören
27.4.87

-I- (4)

kuruculuğunun bugünkü aşamasında SBKP ekonomik ve sosyal gelişmenin hız-
landırılması stratejisini izlemektedir. Bu strateji bundan iki yıl önce

SBKP MK'nın Nisan 1985 Plenumunda ortaya atılmış, geçen yıl yapılan parti
27. Kongresinde onaylanmış ve iğeriği zenginleşmiştir. İşte bugün "sorun"
cevap/köşemizde bu stratejiyi, sosyo-ekonomik gelişmenin hızlandırılması

stratejisini ele alacağız.

—Neden hızlandırılmadan söz ediliyor? Bu strateji Sovyet toplumunun
ekonomik bir kriz içinde olması sonucu mu doğmuştur?

—Hızlandırma stratejisi Sovyet toplumunun yakın gelecekteki gelişme
hızının artık tatmin edici olmadığından dolayı ortaya atılmıştır. SBKP'nin

göstelti belgelerinde de ortaya konduğu gibi Ekim devriminden sonra uzun süre %7-10 gibi çok büyük bir kalkınma hızıyla ileri kapitalist ülkelerin düzeyine yaklaşıp, bunların bir kısmını geride bırakan Sovyetler Birliği'nin ekonomik gelişmesi 70'li yıllardan itibaren yavaşlamıştır. Hürriyet bunun pek çok nedeni vardır. Örneğin elverişsiz doğa koşullarından, yada uluslararası durumdaki kimi olumsuzluklardan söz edilebilir. Ancak bu sorunların temel kaynağı olarak parti yönetiminin ekonomik ve sosyal gelişmelere göre zamanında ve etkili bir tutum alamamasını, alınan kimi olumsuz kararların ise yaşama geçinememesini göstermektedir.

0. — Sosyo-ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasından kasdedilen nedir, hızlandırma stratejisinin hedefleri nelerdir?

—Herseyden önce söz konusu olan Sovyet toplumuun 21. yüzyıla ni-

tel olarak yeni bir aşamada karşılamasını sağlamaktır. 27. Kongre 1986-

2000 yılları arasında/gegen 70 yıl içinde ulaşılan ekonomik potansiyelin
iki kat artırılmasını, gerçekleştirilen yıllarda %3'den biraz fazla olan ulu-

sal gelir artış hızının 1986-90 yıllarında %4'e, daha sonraki beş yıllık

planlarda ise %5'e çıkarılması hedefini belirledi. Bu planlar gerçekleştir-

tilğinde SSCB'nin ABD ekonomisini genel olarak geride bırakması gerçekle-

şir bir hedef durumuna gelecektir. Şunu da ekleyelim ki, gegen yıl içinde

belirlenen hedeflere genel olarak ulaşılması, hatta pek çok alanda hedef-

lerin üzerine çıkılarak hızlandırma stratejisinin en zor aşaması sayılan

başlangıç döneminde iyi bir adım atılmıştır.

—Hızlandırma yalnızca ekonomik bir strateji midir?

—Hayır. Sosyal, politik ve ideolojik boyutları da vardır. Sosyal planda yaşam standartlarının yükseltilmesi, toplumsal adaletin kesin olarak yerleştirilmesi, sosyal sınıflar ve katmanlar arasındaki farklılıkların kaldırılması, Sovyet halklarının enternasyonalist birliğinin pekiştirilmesi

hedefleniyor. Politik olarak sosyalist demokrasinin geliştirilmesi temeline halkın özyönetiminin güçlendirilmesi öngörülmüyor. İdeolojik alanda ise Sovyet insanların bilincinin sosyalist ideoloji, kültür ve ahlak ilkeleriyle sağlamlaştırılması ve her yönden gelişmiş kimselerden oluşan bir toplum yaratılması amaçlanıyor.

—Hızlandırma stratejisi doğrultusundaki gelişmelerin bugünkü durumu ve sorunları nelerdir?

4

Ekonomik alandaki olumlu gelişmelerden söz etmiştik. Ayrıca başta par-
 ti olmak üzere tüm politik ve toplumsal örgütlerde son iki yıl içinde bu-
 yük bir etkinlik, geliştirilme-özeleştirilme ortamı ve daha sonuc alan gelişme
 gözleniyor. Yeni toplumsal örgütler kuruluyor. Örneğin Sovyet Kùltür Fonu,
 Tiyatro Derneği, Savaş ve Gelişme Emektaşları örgütü gibi. Politik, hukuk-
 sal, ideolojik alanlardaki cabalarla toplumsal grupların, tek tek her bir
~~xxxxxx~~ Sovyet insanının toplumun yazgısında daha aktif bir konuma getiril-
 mesine çalışılıyor. En temel sorun da yine bu noktada ortaya çıkıyor. Top-
 lumun önemli bir kesiminde hızlandırma stratejisinin önemi, onun gerçekte
 leştirilmesinde temel etkenin güzelsöz edebiyatı değil tek tek her birim-
 deki gelişmenin güçlendirilmesi demek olduğu henüz tam anlamıyla anlaşıl-
 ı-

miyor. Kimi eski alışkanlıklardan ve hatalardan, söz gelimi zamanın önemli kısmını toplantılarla ve resmi kağıtlar arasında geçirme gibi bürokratik hastalıklardan vazgeçmek gerektiğini kavramakta güçlük çekenler vebatta... toplumun içinde bulunduğunu bu hızlı değişikliğe ayak uydurmak bir yana, işleri tümenle eskisi gibi yürütmek eğiliminde olanlar çıkıyor. Önemli bir sorun da üretim kalitesiyle ilgili. Bir örnekle açıklayalım. Sovyetler Birliği'nde ABD'den 1,5 kat daha fazla deri ayakkabı üretiliyor. Ama bunların genel kalitesi Amerikan ayakkabılarının gerisindedir. İşte sorun da burada ortaya çıkıyor. Hızlandırma ya da fazla üretmek olarak anlaşılmıştır. Sorun hergeyden önce kalitenin artmasıdır. Çünkü hızlandırma stratejisi, toplumsal refah düzeyi açısından tarihte yepyeni bir çağ başlatacak olan komünizmin kurulması için bugün izlenen yoldur.